

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำนวน 254 คน โดยใช้ข้อมูล 10 มิถุนายน พ.ศ. 2553 จากกลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน และใช้เกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดขนาดของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 153 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในอำเภอ
โป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

ตัวแปร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดโรงเรียน		
1. ขนาดเล็ก	31	19
2. ขนาดกลาง	152	91
3. ขนาดใหญ่	71	43
รวม	254	153

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น สำหรับสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนใน 4 ขั้นตอน โดยจัดอันดับคุณภาพออกเป็น 5 ระดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check - List) ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอนของครู และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ในองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน คือ การเตรียมการวางแผน การจัดทำแผน การปฏิบัติตามแผน และการประเมินผลตามแผน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เรียงลำดับจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยพัฒนาปรับปรุงจากแบบสอบถามของโท จินากุล (2550) และศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน จากเอกสารรายงานผลการวิจัย และข้อเขียนเกี่ยวกับการดำเนินการวางแผน คือ ด้านการเตรียมการวางแผน ด้านการจัดทำแผน ด้านการปฏิบัติตามแผน และด้านการประเมินผลตามแผน

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในโรงเรียน ในองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ภายใต้การแนะนำของประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้
 - 3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำศูนย์นวัตกรรม การบริหารและผู้นำทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.2 ดร.สุรียพร อนุศาสนนันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
 - 3.3 ดร.สุกิจ โพธิ์ศิริกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนวังจันทร์วิทยา จังหวัดระยอง
 จากการให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผลปรากฏว่า แบบสอบถาม ใช้ได้ทั้ง 38 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอขอคำแนะนำต่อประธานกรรมการควบคุมงาน เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้
5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item - Total Correlation) ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อของแบบสอบถามระหว่าง .47 - .91
6. นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97
7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) และมีความสมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาต่อไป

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 153 ฉบับ
3. จัดแบบสอบถาม จำนวน 153 ฉบับ ไปยังครูผู้ปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับคืน 153 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำกับข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ทุกฉบับมาให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้ ตามแนวคิดของเบสท์ และคาห์น (Best & Kahn, 1993, p. 247) ดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีในระดับน้อยที่สุด
2. นำข้อมูลที่ได้ให้คะแนนตามเกณฑ์น้ำหนักรายข้อบันทึกลงในคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป
3. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาดำเนินการตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ และประสิทธิภาพการสอนของครู ที่ผู้วิจัยเป็นผู้สำรวจข้อมูล วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยเรียงลำดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี ในองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย \bar{X} ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด นำมาเทียบกับเกณฑ์โดยกำหนดเกณฑ์ และแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23 -24)

- 4.51 - 5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51 - 4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.51 - 3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51 - 2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 - 1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

1. วิเคราะห์จำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนใน อำเภอโป่งน้ำร้อน และขนาดของโรงเรียน ใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียนใน อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์สอน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่า (t -test)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของ โรงเรียนใน อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)